

REZULTATELE CONTROLULUI REZIDUURILOR DE PESTICIDE

REZUMATUL RAPORTULUI NAȚIONAL

ROMANIA

2019

Cuprins

1.	Romania.....	
1.1.	Numele autorității competente naționale / organizației	
2.	Obiectivele și scopul programului național de control.....	
2.1.	Obiective.....	
2.2.	Descriere.....	
3.	Principalele constatări, interpretarea rezultatelor și comparabilitatea cu rezultatele anului precedent	
3.1.	Principalele constatări	
3.2.	Interpretarea rezultatelor	
3.3.	Comparabilitatea cu rezultatele din anul precedent.....	
4.	Probe neconforme: posibile cauze, depășirile de ARfD și acțiunile întreprinse	
4.1.	Posibile cauze pentru probe neconforme.....	
4.2.	Acțiuni întreprinse	
5.	Asigurarea calității.....	
6.	Factori de prelucrare	

1. ROMANIA

1.1. Numele autorității competente naționale / organizației

În România trei autorități competente sunt implicate în elaborarea și implementarea Programului Național de Control al Reziduurilor de Pesticide: Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA), Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) și Ministerul Sănătății (MS).

Adresele de web unde este publicat raportul anual național sunt: www.ansvsa.ro, www.madr.ro.

2. Obiectivele și scopul programului național de control

2.1. Obiective

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (autoritatea competentă coordonatoare) are responsabilitatea pentru pregătirea și elaborarea Programului Național multianual de Control pentru Reziduurile de Pesticide în cooperare cu celelalte două autorități competente. De asemenea, ANSVSA are responsabilitatea pentru elaborarea și implementarea propriului Program Național de Supraveghere și Control pentru Produsele Alimentare de Origine Vegetală și Animală.

Punerea în aplicare a Programului Național de Supraveghere și Control pentru produse alimentare de origine vegetală și animală se realizează prin Direcțiile Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor județene, respectiv a municipiului București și Posturi de inspecție la frontieră.

Programul stabilește matricele de produse alimentare de origine vegetală originare din state membre și țări terțe, punctul de prelevare a probelor, substanțele active care urmează să fie analizate.

Numărul de substanțe active, este de 150 pentru analiza fructelor, legumelor și cerealelor, și 139 pentru uleiul de măsline și ceai.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are responsabilitatea pentru planul național de monitorizare a reziduurilor de pesticide în fructe, legume, cereale originare de pe piața internă.

Punerea în aplicare a programului de monitorizare se realizează de către MADR prin Laboratorul de Control al Reziduurilor de Pesticide din plante și produse vegetale și Laboratorul Zonal pentru Determinarea Reziduurilor de Pesticide din plante și produse vegetale - Mures, care analizează probele prelevate de unitățile fitosanitare județene și a municipiului București.

În cadrul programului de monitorizare al MADR pentru 2019 au fost analizate un număr de 2256 probe de la 49 de produse agricole. Numărul de substanțe active monitorizate a fost de 259.

Ministerul Sănătății este autoritatea responsabilă pentru alimentele destinate unor scopuri nutriționale speciale

Ministerul Sănătății realizează monitorizarea și controlul reziduurilor de pesticide din alimentele destinate unor scopuri nutriționale speciale, în cadrul Programului Național pentru monitorizarea mediului și a factorilor determinanți - Subprogramul pentru protecția sănătății publice prin prevenirea bolilor asociate cu alimente și factorilor de risc de nutriție.

Ministerul Sănătății a analizat 41 de probe în 2019. Toate acestea au respectat cerințele legislative.

2.2. Descriere

Selectarea produselor care au fost testate pentru determinarea reziduurilor de pesticide, se face luând în considerare următorii factori enumerați mai jos:

- Produsele alimentare cu concentrații mari de reziduuri/neconformități din anii anteriori de monitorizare

- toate datele din ultimii trei ani, au fost comparate, iar produsele cu un nivel de reziduuri de pesticide ridicat au fost selectate pentru a fi analizate la o frecvență mai mare, de ex: salata verde, spanac, lămâi, grapefruit, mandarine, portocale, ardei, roșii, struguri de masă și struguri de vin

- Originea produselor alimentare

- în comparație cu anul 2017 și 2018, în 2019 numărul de probe analizate pentru reziduurile de pesticide de pe piața Uniunii Europene (de la 55,1% în 2018 la 56,2% în 2019) și pentru probele provenite din țări terțe numărul de probe a scăzut (de la 44,6% în 2018 la 43,7% în 2019), așa cum este prezentat în tabelul 1

Tabel 1: Rezultate sumare după originea probelor

originea probelor	2017 (%)	2018(%)	2019(%)
Piața UE	56.6	55,1	56,2
Țări terțe	42	44,6	43,7
Necunoscută	1,2	0,3	0,1

- Prelevarea de probe din diferite puncte ale lanțului alimentar: fermă, depozite en-gros, activități de import, activități de inspecție la frontieră, agricultură, abatoare;
- Prelevarea de probe de produse în timpul sezonului principal de comercializare / în afara sezonului principal de comercializare (de ex: citricele toamna și iarna);
- Notificările din Sistemul Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje și orice alte informații utile;
- Alimente pentru grupurile sensibile de consumatori, de exemplu mâncare pentru bebeluși;
- Importanța produselor în producția țării, datele statistice naționale prezentate de către Institutul Național de Statistică (Producția principalelor produse agricole pe cap de locuitor). Astfel, au fost planificate un număr mare de probe pentru cereale (grâu), fructe (mere, struguri) și legume (cartofi, roșii)
- Produsele alimentare care nu sunt incluse în programul coordonat al Uniunii Europene

La stabilirea pesticidelor care sunt incluse în programele naționale de control au fost luate în considerare următoarele aspecte:

- Pesticidele care sunt incluse în programul coordonat al Uniunii Europene
- Modul de utilizare a pesticidelor
- Costul analizei: metode de analiză multireziduale
- Capacitatea laboratoarelor
- Toxicitatea substanței active

3. Principalele constatări, interpretarea rezultatelor și comparabilitatea cu rezultatele anului precedent

3.1. Principalele constatări

În 2019, un număr total de 5166 probe au fost prelevate pentru verificarea conformității reziduurilor de pesticide cu limita maximă aplicabilă reziduurilor (LMA) în diferite culturi. Dintre acestea, 4829 probe au fost prelevate în conformitate cu strategia de prelevare obiectivă, 100 probe au fost prelevate în conformitate cu strategia de prelevare la suspiciune și 233 probe au fost prelevate în conformitate cu strategia de prelevare selectivă. În 2018 au fost analizate 10 probe organice.

Au fost prelevate un număr de 1762 de probe de fructe și derivați primari ai acestora, 2562 probe de legume de grădină și derivați primari ai acestora, 229 probe de cereale și produse pe bază de cereale, 41 probe de alimente pentru copii și 89 probe de produse de origine animală.

Din numărul total de 5166 probe de fructe, legume, cereale și produse prelucrate (inclusiv alimente pentru copii), produse de origine animală, 2504 au fost produse în România, 404 de probe au fost produse în UE, iar 2258 de probe au fost produse în afara UE.

Tabel 2: rezultate sumare

Probe	2017	2018	2019
Total	5773	4809	5166
Fără reziduuri (%)	4754 (82,35%)	3101(64,48%)	3150 (60,98%)
Cu reziduuri mai mici decât LMA (%)	1019 (17,65%)	1563(32,50%)	1927 (37.30%)
Depășiri (%)	61 (1%)	145(3,02%)	89 (1,72%)
Neconformități (%)	24 (0,42%)	90(1,87%)	58 (1,12%)

3.2. Interpretarea rezultatelor

Cele mai frecvente pesticide detectate în

- Produsele de origine animală au fost: Fipronil, Fipronil (sumă de Fipronil și sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil, DDT (sumă de p,p'-DDT, o,p'-DDT, p-p'-DDE și p,p'-TDE (DDD) expressed as DDT),
- Cereale au fost: Bifentrin (sumă de izomeri), clorpirifos-metil, Imidacloprid, Propiconazol (sumă de izomeri),
- Fructe și nuci au fost: Acetamiprid, Boscalid, Ciprodinil, Fludioxonil, Pirimetanil, Tiabendazol, 2-Fenilfenol (sumă de 2-fenilfenol și conjugații lor, exprimați ca 2-fenilfenol), Propiconazol (sumă de izomeri), Imazalil,
- Legume au fost: Acetamiprid, Azoxistrobin, Boscalid, Carbendazim and Benomil, Clorotalonil, Imidacloprid, Pendimetalin, Piraclostrobin, Metalaxil, Pirimetanil, Fludioxonil, Tebuconazol.

Cea mai mare concentrație a fost pentru propiconazole 3,49 mg/kg detectată în lămâi.

Din numărul total de probe, 1569 probe de alimente au avut 2 sau mai multe pesticide detectate. Mai jos sunt menționate unele produse cu număr diferit de reziduuri de pesticide:

- mere – 128 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 6,
- căpșuni – 48 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 5,
- salată – 39 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 9;
- roșii – 409 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 9,
- caise – 34 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 6,
- grapefruit -142 probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 7,
- lămâi – 150 probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 7,
- mandarine- 64 probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 5,
- potocale – 139 probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 5,
- pere – 38 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 6;
- struguri de masă – 112 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 6;
- struguri de vin – 61 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 8.
- castraveți - 32 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 6,
- ardei dulci – 173 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 10.

Toate datele prezentate mai sus vor fi luate în considerare în modificarea Programului Național de control pentru reziduurile de pesticide în următorii ani.

3.3. Comparabilitatea cu rezultatele din anul precedent

Comparativ cu 2018, în 2019 numărul de probe cu reziduuri mai mici decât LMA a crescut (de la 32,5% în 2018 la 37,3% în 2019), iar numărul de probe cu depasiri a scăzut (de la 3,0% în 2018 la 1,72% în

2019) - așa cum este prezentat în tabelul 2: numărul de pesticide raportat a rămas la fel ca și în 2018 (310). Pesticide au fost validate conform SANCO 12682/2019.

4. Probe neconforme: posibile cauze, depășirile de ARfD și acțiunile întreprinse

4.1. Posibile cauze pentru probe neconforme

Din 5166 de probe în 2019, au fost găsite 58 de probe neconforme cu LMA UE. Următoarele acțiuni au fost luate în cazul probelor neconforme cu LMA UE (incertitudinea de măsurare a fost luată în considerare):

Tabel 3: Posibile cauze pentru neconformitatea cu LMA

posibile motive pentru neconformitatea cu LMA	Pesticid/produs	Frecvența	Tara de origine	
Nerespectarea Bunelor Practici Agricole: utilizarea unui pesticid care nu a fost aprobat în UE	Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ ouă de găină	15	Romania	
	Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Ouă de găină amestecate întregi	4	Romania	
	Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Țesut gras de pasăre	8	România	
	Metalaxyl including other mixtures of constituent isomers including metalaxyl-M (sum of isomers)/Dovlecei	5	Turcia	
	Acetamiprid/rodii	2	Turcia	
	Metalaxil including other mixtures of constituent isomers including metalaxyl-M (sum of isomers), Piraclostrobin, Boscalid/ rodii	1	Turcia	
	Indoxacarb/gutui	1	Turcia	
	Nerespectarea Bunelor Practici Agricole: utilizarea unui pesticid aprobat care nu este autorizat în cultura specifică	Chlorothalonil/salată	2	Romania
		Chlorothalonil/spanac	1	Romania
		Dimethoate/mere	1	Romania
Dimethoate/pătrunjel		1	Romania	
Omethoate/pătrunjel		1	Romania	
Spiroxamine(sum of isomers)/frunze de mărar		2	Romania	
Tebuconazole/ frunze de mărar		1	Romania	
1) Triadimenol (any ratio of constituent isomers)/ frunze de		2	Romania	

posibile motive pentru neconformitatea cu LMA	Pesticid/produs	Frecvența	Tara de origine
	mărar		
	Propiconazole (sum of isomers)/ frunze de mărar	1	Romania
	2) Chlorpyrifos-methyl /lovage leaves	1	Romania
Nerespectarea Bunelor Practici Agricole: utilizarea unui pesticid aprobat, dar rata de aplicare, numărul de tratamente, metoda de aplicare sau PHI nu a fost respectată	Acetamiprid/ vinete	1	Turcia
	3) Acetamiprid/ pepene galben	1	Turcia
Utilizarea de pesticide conform Bunelor Practici Agricole autorizate: o degradare lentă neașteptată a reziduurilor	Clorpiifos/ ceapă verde	1	Romania
	Clorpirifos/ roșii	1	Romania
	Carbendazim/ ceapă verde	1	Romania
	Tiofanate-metil/ ceapă verde	1	Romania
	4) Fenhexamid/ pere	1	Romania
Schimbarea CMR	Buprofezin/ ardei dulce	3	Turcia

4.2. Acțiuni întreprinse

Tabel 4: Acțiuni întreprinse

Acțiunile întreprinse	Numărul de probe neconforme	Țara de origine
Notificare de alertă prin SRAAF		
Chlorpyrifos/roșii	1	Romania
Metalaxyl including other mixtures of constituent isomers including metalaxyl-M (sum of isomers)/dovlecei	5	Turcia
Acetamiprid/rodii	2	Turcia
Metalaxyl including other mixtures of constituent isomers including metalaxyl-M (sum of isomers), Pyraclostrobin, Boscalid/ rodii	1	Turcia
Indoxacarb/gutui	1	Turcia

Acțiunile întreprinse	Numărul de probe neconforme	Țara de origine
Acetamiprid/ vinete	1	Turcia
Acetamiprid/ pepene galben	1	Turcia
Buprofezin/ardei dulce	3	Turcia
Sanctiuni administrative (de exemplu, amenzi)		
Chlorpyrifos/Spring onions/green onions and Welsh onions	1	Romania
5) Chlorpyrifos-methyl/lovage leaves	1	Romania
Lot rechemat de pe piață		
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ ouă de găină	15	Romania
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Ouă de găină amestecate întregi	4	Romania
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Țesut gras de pasăre	8	Romania
Distrușgerea lotului neconform		
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ ouă de găină	15	Romania
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Ouă de găină amestecate întregi	4	Romania
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Țesut gras de pasăre	8	Romania
Actiune ca urmare a neconformității: prelevarea de probe la suspiciune de la produse provenite de la același producător sau țara de origine		
Chlorothalonil/ salată	2	Romania
Chlorothalonil/ spanac	1	Romania
Dimethoate/ mere	1	Romania
Dimethoate/pătrunjel	1	Romania
Omethoate/pătrunjel	1	Romania
Spiroxamine(sum of isomers)/ frunzede mărar	2	Romania
Tebuconazole/ frunzede mărar	1	Romania
Triadimenol (any ratio of constituent isomers)/ frunzede mărar	2	Romania
Propiconazole (sum of isomers)/ frunzede mărar	1	Romania
Carbendazim / ceapă verde	1	Romania
Thiophanate-methyl/ ceapă verde	1	Romania
Fenhexamid/ pere	1	Romania
Dimethoate/ piersici	1	Egipt
Dimethoate/mere	1	India
Omethoate/ mere	1	India
Chlorpyrifos/ mere	1	India
Metalaxyl including other mixtures of constituent isomers including metalaxyl-M (sum of isomers)/ dovlecei	5	Turcia

Acțiunile întreprinse	Numărul de probe neconforme	Țara de origine
Acetamiprid/ rodii	2	Turcia
Metalaxyl including other mixtures of constituent isomers including metalaxyl-M (sum of isomers), Pyraclostrobin, Boscalid/ pommes granates	1	Turcia
Indoxacarb/gutui	1	Turcia
Acetamiprid/ vinete	1	Turcia
Acetamiprid/ pepene galben	1	Turcia
Buprofezin/ ardei dulce	3	Turcia
Alte investigații suplimentare pentru a identifica motivul neconformității sau responsabilitatea operatorului din sectorul alimentar		
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Hen eggs	15	Romania
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Hen eggs mixed whole	4	Romania
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Poultry fat tissue	8	Romania
Alte acțiuni		
Sancțiuni administrative amenzi		
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Hen eggs	15	Romania
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Hen eggs mixed whole	4	Romania
Fipronil (sum Fipronil and sulfone metabolite (MB46136) expressed as Fipronil)/ Poultry fat tissue	8	Romania

5. Asigurarea calității

Tabel 5: Participarea laboratoarelor în programul de control

Țara	Laborator		Acreditare		Participare la teste de eficiență sau teste inter-laborator
	Name	Cod	Data	Organism	
RO	Laborator pentru controlul reziduurilor de pesticide din plante și produse vegetale - MADR	RO_321_ LCRPPPV	16/01/2006 reacreditat în 18/12/2017	RENAR	EUPT FV 21 EUPT CF 13
RO	Laboratorul Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor București - ANSVSA	RO321-ANSVSA	LI 496 11/04/2007	RENAR	EUPT-FV 21 EUPT-CF 13
RO	Laboratorul Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Constanta - ANSVSA	RO223-ANSVSA	24/05/2004	RENAR	EUPT AO 14
RO	Laborator zonal pentru determinarea reziduurilor	RO_125_ LZDRPPPV	26/04/2013	RENAR	EUPT-FV 21

Țara	Laborator		Acreditare		Participare la teste de eficiență sau teste inter-laborator
	Name	Cod	Data	Organism	
	de pesticide în plante și produse vegetale – Mures/MADR		Reacreditat 18/12/2017		EUPT-CF13
RO	Laboratorul Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Cluj/ANSVSA	RO113-ANSVSA	LI 456 13.03.2020	RENAR	EUPT AO 14 EUPT-CF13 EURL-PT-DPB_1902-EY IISPV –NAC - PESTICIDE – A I 2019 IISPV –NAC - PESTICIDE – A II 2019
RO	Laboratorul de igiena mediului MS	MS-RO113-MS	LI 1189/04.10.2018	RENAR	-
RO	Laboratorul Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Suceava - ANSVSA	RO215-ANSVSA	05/03/2007	RENAR	EUPT AO -14 EURL-PT-DPB_1902-EY Determination of PCBs in Egg yolk powder
RO	Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară	RO321-IISPV	01/04/2002	RENAR	EUPT AO 14 EUPT CF 13 EUPT SRM 14
RO	Laboratorul Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Ialomița - ANSVSA	RO031-ANSVSA	LI 540/ 01.07.2019	RENAR Bucharest	EUPT FV-21
RO	Laboratorul Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Olt - ANSVSA	RO41-ANSVSA	LI 1174 05.05.2018	RENAR Bucharest	EUPT FV-21

6. Factori de prelucrare

Tabel 6: factori de prelucrare

Pesticid (report name)	Produs neprelucrat	Produs procesat	Factori de prelucrare	Comentarii
Toate pesticidele	Portocale	Suc de portocale	1	
Toate pesticidele	Măslinae destinate obținerii de ulei	Ulei de măslinae	5	
Toate pesticidele	Grâu	Făină	1	
Toate pesticidele	Orez	Făină	1	
Toate pesticidele	Struguri de vin	Vin alb	1	
Toate pesticidele	Struguri de vin	Vin roșu	1	